

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre. 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főútr. Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Az iskola beszámolója.

Ma-holnap befejezik iskoláink évi munkájukat, kiosztják bizonyítványaikat, szétszóródik a tanítók és tanítványok serege, előttünk pedig megjelennek a programok, az iskolai évi Értesítők.

Jobbára igénytelen, szerény füzetek, hanem a fontosságuk sok évközben megjelenő vaskos könyvnél nagyobb: iskoláink képét mutatják. Az egyes szülők e füzetkékből ismerik meg általában gyermekeik oktatóit, azok erkölcsi, szellemi tőkéit, akikre legdrágábbjaik nevelése, tanítása van bízva.

E füzetkékből ismerhetik meg az egyes szülők, hogy valtaképpen mi is az, amire gyermekeiket az az iskola tanítja. Bepillanthatnak az iskolának egész belső berendezésébe, amelylyel gyermekeik testi-lelki fejlesztését elérni igyekezzenek.

E füzetkékből tanulhatják meg az egyes szülők saját gyermekeik értékét is, amidőn általuk, módjuk van gyarmekük előhaladását a többi, a száz meg száz tanulótlárs előhaladásával összehasonlítani és így föltétlen biztossággal azt a nagy kérdést is eldönteni, hogy kedves csemetéjük tanusított munkásságáért háta-lovat érdemel-e alája, vagy pedig nádparipát — föléje.

És még sok egyebet ismerhetnek meg belőlük az egyes szülők, pedig csak ezeknek megismerése, gonddal való figyelemmel kísérése is mily fontos volna reájuk, gyermekeikre, meg azok oktatóira nézve is. Mint lelkesülve a lelkes tanár munkájában, ha érezné, hogy figyelem, közbecsülés, erkölcsi és anyagi emelkedés kísérnék dolgait és viszont, mint zsuorodnék össze a lelketlen, anyagi ember — amilyen minden pályán, tehát itt is akad — ha

látná, érezné, hogy éles szülői szemek figyelik nyomoruságait. Az iskola követelésének megszivlelése, a tanítás anyagának, a tankönyveknek, azok változásainak figyelése, az osztályozások évről-évre való összevetése stb. mennyi tanulsággal járna! Mint támadhatna ezekből és ilyesekből helyi közszellem, mint keresne az helyet-módot az érvényesülésre, javitván tanárt, tanítást, iskolát mindnyájunk javára.

Mindenféle frázis füstként oszlik szét hatásuk alatt, tisztán látjuk belőlük a tanító-világot, az igazgatóságok szellemét, az egész iskolát, a jövődőt. — Mert léha iskola léha ifjuságot nevel, léha ifjuságból dolgoztalan, vagy kényszer-munkás társadalom támad, mely a gőzzel, villámmal dolgozó nemzetek izzó versenyében okvetlen elpusztul.

Ennyi minden olvasható ki azokból a kis füzetekből, ha jól

A házassági engedély.

Irta: **Paul Ginisty.**

— Kedves Dorbeil, maga oly rosszul játszik, hogy akár egy milliót veszthetne.

— Igaza van jegyző, bocsásson meg: a gondolataim ebben a pillanatban nem igen járhatnak a kártyán.

Gyönyörű júniusi alkony volt. A nyitott ablakokon a parkszerű kert virágainak illata szürödött a villa belsejébe, a park végéről, mint egy ezüst szalag, csillámlott oda az Ivorme vize.

Tíz esztendő óta minden csütörtökön délután átjött Lecour a szomszéd városka jegyzője egy kis piké-re, együtt ebédelt az öreg Dorbiel-vel s pontban kilencz órakor visszahajtatott a kis gígjéu.

— Nézzük csak, mi az? — kérdezte Lecour — megint avval a gézengúz Róberttel van baja?

— Igen barátom. Szomorú dolog ez. Nem elég, hogy az a fiu időnek előtte elveri az anyai jussát, olyan vállalkozásokba rohan, amik jóra nem vezethetnek. Reszketek, ha a jövőre gondolok.

— Hirt hallott talán róla?

— Igen is, nem is... Tudja, ritkán játjuk egymást... De a jó embereim néha elszólják magukat... s mikor a viselt dolgairól hallok, mindig attól rettegek, hogy egyszer föltot ejt a családom becsületén.

Bizony, kedves Lecour, az élet nem nagyon vidám!... Annak idején ugynevezett „jó parti“-t csináltam, örököse lettem az apósom nagy vagyonának... Igaz, de a családi életem rettenetes volt s a két gyermekem csak bánatot okozott. A lányom aztán a botrány után nem létezett többé a számomra, Robert pedig... Nagyon elhasnyatott vagyok barátom... vigasztalatlan lesz az agg korom.

Egy szolga jelent meg az ajtóban.

— A rácsnál egy fiatal ember van, aki az ural akat beszélni... Egyenesen Párisból jött.

— A neve?

Nem akarja megmondani.

Dorbeil a jegyzőre nézett, elérte a pillantást s fölállt.

— A kertben leszek addig, — mondta s számíthat rám, ha baj lenne. De legyen nyugodt, nem kell mindjárt a legrosszabbra gondolni.

Kiment.

— Vezesd be az urat.

Az idegen megjelent. Magas, karcsu, de izmos fiatalember volt. Szép fiu. Első pillantra is rokonszenvet keltett. Megindultnak látszott, amint lassan Dorbeil felé ment. Pár másodpercig gyöngéd pillantással nézte az öreg urat, aztán megszólalt:

— Bocsásson meg uram, amiért háborgatom s higyeje el, nem tettem volna nagy

ok nélkül... Egyébként csak egy perczig tart... formalitás az egész s magam sem akarom soká igénybe venni az idejét.

Dorbeil, maga se tudta miért, félelem fogta el, mikor kérdezte.

— Kihez van szerencsém, uram?

— Nem akartam magam a szolgálk előtt megnevezni. Dorbeil Fülöp a nevem.

Dorbeil fölugrott.

— Ha törvényesen ez a nevem, — folytatta a fiatal ember, — bár más nevet használok, nem az én hibám: ön adta nekem.

— Én?

— Igen uram: ugylátszik, az ön fia vagyok... régi história s ön bizonyára már elfeledte... Én csak nemrég tudtam meg... Ó, ne ijedjen meg, uram, nem szeretem a hasonló magyarázkodásokat s szemrehányásokkal sem fogom illetni... Csak hogy a törvény különös: megengedi, hogy az apa netörödjék a gyermekével, de megköveteli, hogy ugyanaz a gyermek, amikor házasodik, kikérje az apa beleegyezését, azét az spáét, aki különben teljesen idegen rá. Arra kérem tehát, adja irásban a beleegyezését, azután ismét elvethatunk.

Dorbeil ur a megdöbentéstől némán hallgatta vendégét, aki csak a legszükségesebbre szoritkozott.

— Én Istenem! — folytatta Fülöp, ha még

vannak szerkesztve. Jól vannak pedig akkor szerkesztve, ha minél mélyebb pillantást engednek vetni az iskolának valódi életébe.

Az új testőrkapitány eskütétele.

— Távirati tudósítás. —

Bácsból távirja tudósítónk: Széll Kálmán magyar miniszterelnök ma reggel ideérkezett. Dél előtt 10 órakor ment végbe Eszterházy Alajos herceg altábornagynak, a magyar testőrség új kapitányának eskütétele. Az ünnepies eskütétel jelen volt: Liechtenstein herceg első főudvarmester, Széll Kálmán miniszterelnök és gróf Széchenyi Gyula, a király személye körüli miniszter, mint magyar zászlósúr és főlovászmester.

Az eskümentés Vértessy miniszteri tanácsos olvasta fel. A testőrkapitányi eskütétele után a titkostonácsosi eskütételre Eszterházy herceg. Ezen az eskütétel gróf Goluchowski képviselőjében Körber osztrák miniszterelnök, továbbá Abensperg, gróf Traun főkamarmester működött közre. A két eskütétel után Eszterházy herceg kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás után a herceg Liechtenstein főudvarmester kíséretében a Radetzky-terembe ment, ahol a testőrség egész szolgálati létszáma várta a főtisztokkal és a testőrség törzskarával.

Liechtenstein herceg főudvarmester rövid beszéddel bemutatta az új testőrkapitányt és gróf Koloniewski főszertartásmesterrel elhagyta a termet. Az új testőrkapitány azután üdvözölte a testőrséget és ezzel a szertartás véget ért. A testőrség főtisztjei kikísérték kapitányukat és azután visszatértek a terembe, ahol Benkő altábornagy testőrfőhadnagy elhocsátotta a testőrséget.

most sem tudja miről van szó: röviden elmondom. Huszonöt évvel ezelőtt bizonyos Dorbeil ur, aki akkor jogot tanult Párisban, elcsábított egy fiatal leányt. Nagyon szeretette, mert a viszonyból származó fiut tisztességesen elismerte törvényes fiának. Csak hogy az ember gondolkozása változik. Dorbeil ur aztán — bizonyára mások rábeszélésére — nyomtalanul eltűnt Párisból. Vidékre ment s megnősült.

— Uram!... Dorbeil minden ízében remegett.

Az elhagyott anyának szerencséje volt. Meeszerette egy tisztességes ember s feleségül vette, a gyermeket pedig fiának fogadta. Elárasztotta gyöngédsége jótéteményeivel, embert nevelt belőle s szép jövőt teremtett neki. S ennek a gyermeknek bele kellett szeretnie a legszebb, a legjobb leányba, akit feleségül akar venni, hogy megtudja igazi származását. Remélem, uram, nem gördit akadályt e házasság útjába.

Dorbeil össze volt törve. Amint Fülöpöt nézte s hallgatta, ifjúsága föltámadt emlékezetében. Ez a szép, nagy fiu teljes hasonmása volt a fiatal Dorbeilnek. Beszélni akart s csak mormogni tudta:

Oh... az én fiam...

Fölkölt, értelmetlen szavakat dadogott s szinte tántorodva közeledett Fülöphöz.

— Oh, ha tudtam volna...

— Oh uram, — szólalt meg ismét

Katonák beszállásolása Debreczenben.

Oláh Károly tanácsnok felhívása.

A háztulajdonosok és gazdálkodók figyelmébe.

Debreczen, június 10.

Tudomásomra jutott, hogy még e hó folyamán nagyobb csapat-összpontosítás lesz városunkban és a folyó év őszén is nagyobb mérvben kell a katonáknak és katonai lovaknak házaokénti elszállásolását eszközölni, mert nem csak a helybeli csapatok tartalékosai és pottartalékosai hivatnak be a rendesnél nagyobb számban, hanem idegen közös és honvéd gyalog, lovas és illetve tüzér ezredek is fognak városunkban tartózkodni.

Én ugyan minden lehetőt elkövetek, hogy amennyi ember és ló a iaktanyákban s a rendelkezésemre álló barakkokban és a Salétrom-aktanyában csak elszállásolható, ott nyerjen elhelyezést, de bár hivatalos adataim még nincsenek, aítól félek, hogy a házaokénti elszállásolás kikerülhető nem lesz, sőt a beszállásolás terhétől talán egyetlen ház sem menekedhetik meg, mert én egy háztulajdonost sem részesíthetek kedvezményben a másik rovására. Nem engedni ezt sem az egyenlő teherviselés elve, sem a törvény, sem hivatalos kötelességem és felelősségem; rajtam kívül pedig (a polgármestert kivéve) más tisztviselő ilyen irányban intézkedésre jogosítva nincsen!

Ily körülmények között azt hiszem hasznos szolgálatot teljesítek, ha városunk házbirtokosait s gazdálkodóit a beszállásolási törvény vonatkozó rendelkezéseivel megismertetem.

1. A természetben való szállásadás kötelezettsége a házbirtokot terheli, tekintet nélkül arra, hogy a házat a tulajdonos maga lakja vagy az bérbé van adva. Minden beszállásolást a katonai ügyosztály eszközöl. Esetleges panaszok 8 nap alatt a polgármesterhez adandók be s ennek határozata 14 nap alatt a honvédelmi miniszterhez felelbezzethető, de a benyújtott panasz vagy felelbezés felfüggesztő hatállyal nem bír, vagyis a beszállásolás ténye csak bir-

tokon kívül felelbezzethető. A beszállásolás alól csak a törvényben külön megjelölt helyiségek mentesek s ezen kívül nem szállásolható sem ember, sem ló oly helyre, mely ragályos betegségtől fertőzött, amit hatósági orvos bélyegtelen bizonyítványával kell igazolni.

2. Minden szállásadónak jogában áll az elszállásolás végett hozzá utalt tiszteket, legénységet és lovakat stb. ugyanazon városrészben fekvő más helyiségekbe saját költségén kellőleg elhelyezni, emellett azonban a szállásadó helyettesítőjének saját beszállásolási kötelezettsége is épségben marad. A katonaságnak nem szabad oly követelést támasztani, mely a rendes határon tulmegy.

E helyen megjegyzem, hogy a fentebb jelzett átszállásolás keresztülvitelében segédkezés vagy közbenjárásra ügyosztályom egyetlen tisztviselője sincs felhatalmazva sőt azt határozottan eltilítottam.

3. Gyakorlatokra a szükséges földterület (a kertek, szőlők és gyümölcsösök kivételével) a katonaság által bárhol felhasználható, de e használatnak a művelés alatt levő földek és az erdők legnagyobb kimélsével kell történni. Az okozott kárt és az elmaradt valóságos hasznót a katonaság megfizeti és pedig rendszerint azonnal és a helyszínen.

Ha ily módon barátságos megegyezés nem volna létrehozható, akkor a katonaság, a városi bizottság és két bizalmi férfiú közbejöttével igyekszik az egyezséget létesíteni, ha így sem tudnak megegyezni, a további eljárást vegyesbizottság eszközli s első fokban a polgármester, felelbezés esetében véglegesen a honvédelmi miniszter határoz.

A mezei károk tekintetében legfőbb az, hogy a károsult fél mindjárt jelentést tegyen vagy a helyszínen a csapat parancsnoknak, vagy ha ez nem vezetne eredményre, a vagy a gazda kint nem lenne, a katonai ügyosztálynál.

A szállásért, az esetleges élelmezésért és az istállókért a megállapított díjak kifizetését a beszállásolás után a szállásbiztosok a felek bélyegtelen elismervényére a katonaság által befizetett pénzéből eszközlik.

A midőn kijelentem, hogy a fenti ügyekben bárkinek és bármikor, nemcsak

Fülöp — nem akarok önnek kellemetlenséget okozni, nyugodt lehet s érzélgésnek sincs helye közöttünk. Különben is az én utam másfelé visz. Megfogalmaztam a beleegyező nyilatkozatot, akarja aláírni. Ez minden, amit öntől kérek...

— Uram, kérem... Dorbeil egy lépést tett a fiatal ember felé.

A meglepetés, a lelkiismeretfurdalás s annak a hirtelen összehasonlításnak az eredménye, melyet Róbert s az elhagyott fiu közt tett, megbénította. Kétségbeesett könyörgő hangon szólt:

— Ön bizonyára szigorúan ítél meg...

— Én nem ítéllek, uram... nincs is jogom hozzá. Egy perc muld nem is ismerjük egymást. Sohasem is hallott volna felőlem, ha a törvény beleegyezését nem kívánna.

— Halgasson meg... hadd magyarázom meg önnek... Hiszen ez lehetetlen, hogy most, amidőn találkozunk... O, ha tudná... Bűnös vagyok, de rettenetesen bűnhődtem...

Lelke mélyéig megrendítette Fülöp látása, s rejtve gondolt elhagyatottsága érzetében arra, hogy ez a fia is örökre elvész reá.

Könyörgött:

— Oh, hallgasson meg... annyi a mondani valóm...

Fülöp hideg maradt.

— Uram, csak néhány percem van, a legközelebbi vonattal vissza kell utaznom Párisba. S talán jobb is, ha megrövidítjük ezt a kínos együttlétet.

Csend támadt. Fülöp szótlannul az asztalra tette a nyilatkozatot. Dorbeil gépiesen aláírta.

Az ifju hidegen meghajította magát.

— Köszönöm uram... Isten önnel.

Az ajtó felé indult. Dorbeil utána rohant.

— Fülöp, könyörgöm, ne hagyj el így. Maradj még... Legalább a következő vonatig.

— Lehetetlen, uram, várnak reám Párisban.

Dorbeil könyekbeu uszott. Megalázkodott.

— Oh, ha tudnád... mit érzek e pillanatban... bánattal, szomorúsággal van tele a szívem s... gyöngédséggel... Szeretnék látni máskor is...

— Nem, — felelte Fülöp határozottan. — Nem fogjuk viszontlátni egymást. Sértés lenne anyámra, akit imádok, s arra a derék emberre, aki atyám volt. Isten önnel uram.

Lesietett a lépcsőn, s csakhamar eltűnt az alkony rajzolta árnyékok között.

hivatalomban, hanem bárhol is szíves kézséggel szolgálók utbaigazitással, felkérem az érdekelteket, hogy engem az esetleges panaszokról vagy rendetlenségekről sürgősen értesíteni sziveskedjenek.

Végül felhívom a házbirtokosokat, hogy a katonatartás megváltása iránt az ezennel folyó évi június hó 20-ig meghosszabbított határidőn belül, saját érdekükben ügyosztályomnál minél tömegesebben jelentkezzenek. Oláh Károly tanácsnok, a katonai ügyosztály főnöke.

VIDÉK.

Két halott egy családban. Megrendítő csapás érte Simon Lajos kápolnási földbirtokos családját az elmúlt héten. Két fia, a 19 éves Miklós és a 17 éves Laczi, kiket — miut tudósítónk írja — apjuk a gazdálkodásra nevelt és otthon tartott, lettek a szerencsétlenség áldozatai. A két Simon fiu pénteken este, a mikor a mezei munkáról hazajöttek, a lovakkal lementek a Marosra, hogy ezeket megusztassák. Két-két lovat kötöttek össze s a két fiu felült a lovakra, hogy bemenjenek a vízbe. Az usztatóhelyet azonban úgy látszik, eltévesztették, mert alig haladtak befelé 15—20 lépést, a lovak hirtelen elmerültek; a fiuk visszaakarták fordítani a lovakat, de a sebes ár elragadta és lesodorta őket. Néhány munkás ember távolról nézte az esetet s mikor a két fiut elmerülni látták, oda futottak, de hiába való volt minden kísérlet. A két fiu nem került többé felszínre s az összekötött lovak is csak hamar elmerültek. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a szülőket, a kik egész éjjel keresték a két fiut, de csak szombaton kerültek a felszínre Birkis közelében, a hol azután kifogták őket. A két fiu egymást átölelve tartotta, mikor a víz felszínre hozta őket. A csapás alatt megtört család iránt általános a részvét.

Parasztbecsület. A nagymartoni réten — mint nekünk írják — szomorú eset történt az elmúlt héten. A nagymartoni uradalom részére husz pár kaszás foglalkozott szénavágással. Mialatt a férfiak a füvet vágták, a leányok a rendekert forgatták. Pihenő közben összejöttek és a legények a leányokkal mókáztak. A leányok között volt a szép Marcsány Mari is, a kinek már régebben udvarolt Lippert Antal, most azonban a kaszálás alkalmával Csesznák Miklós tette neki a szépet s úgy látszott, hogy tetszett is a leánynak, mert a pihenők alkalmával és esténként, a mikor a munkásnép az uradalmi majorban huzódott meg, a leány mindig Csesznák közelében volt. Lippert nem jó szemmel nézte a dolgot s e miatt már csütörtökön heves összekocczanás volt a két legény között, de akkor szétválasztották őket. Pénteken délután a pihenő alkalmával megint csak Csesznák ölelgette a szép lányt, mire Lippert közbe szólt. A leány azt felelte neki: jobb volna, ha nem futna olyan kocsi után, a mely fel nem veszi. Lippert hallgatott, de a munka végeztével félre hívta Csesznákot. Sokáig beszélgettek, mialatt a többiek elmentek. Mikor a hazamenők visszanéztek, azt látták, hogy a két legény kaszával viaskodik. Mire oda futottak, Lippertnek a nyaka, Csesznáknak pedig a feje volt kettéhasítva s mind a kettő néhány percz alatt meghalt.

Nemzeti nagyjaink kultusza.

— Pestvármegye közgyűlése. —

— Saját tudósítónktól. —

Az ország első megyéje ma is hű maradt régi tradícióihoz. A mai köz-

gyűlésen egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy támogatja Heves vármegyének a Rákóczi, Tököli és Bercsényi diffamálását kimondó törvény eltörlésére és Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatására vonatkozó átiratát.

A megyebizottsági tagok a mai közgyűlésre szokatlanul nagy számban jelentek meg. Különösen feltűnt a függetlenségi párti országgyűlési képviselőknek nagy számban való megjelenése, köztük Kossuth Ferencz, Krasznay, Lukács Gyula, Holló Lajos, Benyovszky gróf stb.

A hevesi átiratot Fazekas főjegyző ajánlotta ékes szavakkal elfogadásra.

Krasznay Ferencz örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy a vármegye tisztviselői elől járnak a mozgalomban. (Éljenezés és taps.)

Ezután általános figyelem között

Kossuth Ferencz szólalt föl. Röviden és hatásosan beszélt. Azt mondta, hogy az igaz hazafiság nincs ellentétben a királyi ház iránti loyaltással. Az ország és a trón akkor lesz a legerősebb, ha érzelemkülönség nem lesz közöttük. Már pedig érzelmi különség volna az, ha a nemzetnek nem volna szabad megemlékezni nagyjairól.

Zajos helyeslés és taps követte Kossuth szavait, mire azután a hevesi átiratot nagy éljenezéssel egyhangulag elfogadták. — Ugyancsak hozzájárultak Arad vármegyének a Kossuth-szobor haladéktalan felállítására és Pozsony vármegyének a szavazati jog kiterjesztésére vonatkozó átiratára.

A mai közgyűlés azzal is megtisztelte Kossuth Lajos emlékét, hogy az elhunyt Szapáry István helyébe a közigazgatási bizottság egyhangulag Kossuth Ferenczet választotta be.

Ezután áttértek a napirend többi pontjainak tárgyalására.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fatolvajok. Toronicza Sándorné Goldblatt Jakabnál cselédkedett. A csinos menyecske nagyon szerette az urát, aki pedig otthon fázkolódott kis lakásában. Az asszony egyszer fogta magát s néhány nyaláb fát haza vitt az urának, a ki vígan tüzelte fel a fahasábokat. Goldblatt Jakab a tegnap megtartott törvényszéki főtárgyaláson nem kívánta a vádlottak megbüntetését, de a bíróság mégis elítélte Toroniczát orgazdaság czimén egy napi fogházra. Az ítélet jogerős.

§ Gondatlan anya. Király Istvánné balmaz-ujvárosi lakos az idén január havában lefektette kis fiát a maga ágyába. A gyermek nyugodtan aludt, de késő éjszaka erősen kezdett sirni. Az édesanyja felébredt a neszre, de mikorára gondozás alá vehette volna csöpp magzatát, az már kiszendetett. Valahogyan a falhoz nyomódott az ártatlan poronty s ez okozta hirtelen halálát. A törvényszék tegnap megkönyö-

rult a gondatlanságát szánó-bánó asszonyon s felmentette őt. A kir. ügyész azonban büntetésért felebbezett.

§ Tolvaj öregasszony. Nagy Andrásné, bősörményi lakos már hatvanadik esztendejét is betöltötte és tavaly télen mégis lopásra vetemedett. A szomszédasszonyától, Kelemen Sándornétól négy csirkét lopott el s azokat a piacra vitte, hogy ott eladja. Itt csípte az öregot nyakon Kelemenné, a ki följelentést is tett szomszédja ellen. A törvényszék nyolcz napi fogházra ítélte a vén asszonyt, a ki örömet megnyugodott az enyhe ítéletben. Dr. Bálint alügyész ellenben súlyosbításért fellebbezett.

§ Hütlen kereskedőség.

Blau Ignác kabai kereskedőnek legkedvesebb segéde volt a Schwarcz Lajos. Blau mindenben megbízott segédjében, rája bízta üzleti titkait és pénzeit. A jeles firma azzal nálalta meg főnöke jószívűségét, hogy ellopott tőle néhány forintnyi készpénzt, egy aranyláncot, ezüstórát s egy briliántfübevalót. Az elkobzott tárgyak mind megkerültek. A debreczeni kir. törvényszék hat hónapra ítélte Schwarcz Lajost, a ki megnyugodott az ítéletben. Az ügyész felebbezett.

§ A hólapát áldozata. Egy telken laktak Hajdu-Sámszonban Szabó Károly földműves és Weisz Fülöp taligás. Weisz Fülöp egy téli estén elakarta az istálló elől takarítani a havat, de véletlenül a Szabó portájára került egy görgeteg, mire Szabó a kezében levő vaslapáttal úgy megütötte kezefején a szegény taligást, hogy annak még ma is fekély van a kezén. A törvényszék tegnap tartott főtárgyalásán hatheti fogházra ítélte a hóhányás ellenségét.

§ A Spiráék tolvaja. A Hatvan-utcai Spira-fele korcsma egyike a legnépszerűbbeknek Debreczenben. Itt ad találkozt egymásnak a város italbíró társadalma. És mégis megesett tavaly az a hallatlan dolog, hogy a legnépszerűbb csaplárasszonyt meglopta egyik állandó vendége. Borbély Margit volt ez a kitünő alak, a ki Spiránétól egy este öt párnaalját meg néhány szoknyát elkezelt. A törvényszék kétheti fogházzal sújtotta az eltévelyedett Margitot, aki megnyugodott az ítéletben.

ÚJDONSÁGOK.

A Hortobágy kihasználása.

A kis bizottság ülése.

Debreczen, június 9.

A törvényhatósági bizottság gyűléstermében, a mikor a városatyák kétszeres erővel érzik a pótlódó annyira nyomasztó súlyát, s az elmúlt évtizedek rossz gazdálkodásának hatását, szóba kerül rendszeren a Hortobágy kihasználásának sokat tárgyalt kérdése. Egy ilyen közgyűlési eszmecsere, majd komoly és ünnepélyes határozat eredményeként alakult az a kis bizottság, a mely a Hortobágy hasznosításának fontos és rendkívül bonyolult kérdésével foglalkozott tegnap délután a városháza nagytermében. Jelen voltak a gyűlésen

Király Gyula elnök, Varga Károly jegyző, Roncsik Lajos főszámvevő, Zádor

Lajos, Kertész János, Berényi Gábor, Szentesi János és Ábrahám László főügyész.

A gyűlést Király Gyula elnök nyitotta meg, üdözölvén a megjelent tagokat. Majd Varga Károly terjesztette elő a czéit, a mely miatt a közgyűlés a bizottságot kiküldötte.

Két dologra kell kiterjeszteni a bizottság figyelmét. Lehet-e vajjon a Hortobágyot a mai viszonyok között úgy jövedelmeztetni a tizezer hold kihasítása nélkül, hogy a házipénztár megfelelő jövedelmet nyerjen évenként? Vagy pedig mulhatatlanul szükséges-e a tizezer hold föld kihasítása és modern gazdasági kezelése?

Hozzá szólott a két kérdéshez a gyűlés mindegyik tagja. Az első megoldás az volna, ha a legelőadót felváltja. — De Szentesi János, Kertész János, mint a kik a gazdák viszonyait közelről ismerik, határozottan kijelentették, hogy ez lehetetlen. E felett a kérdés felett nem vitatkoztak sohaig.

A másik kérdés, a kihasítás kérdése azonban már nagyobb eszmecsérét provokált. Hozzászóltak a kérdéshez Zádor Lajos, Ro csik Lajos, Ábrahám László, Kertész János és Szentesi János. Különösen Szentesi János érvelt a mellett, hogy a szikes, terméketlen Hortobágy csak óriási költséggel és befektetéssel lesz hasznosítható.

A Hortobágy mai területe 100 hold termőföldet és 4000 hold szikes, vizállásos, terméketlen talajt leszámítva 36,000 hold. Ebből tizezret kiszakítva, még 26,000 marad legeltetési célra. A debreczeni gazdák véleménye szerint ennyi ezután is elegendő lesz.

A kiszakítandó tizezer hold megjelölésére a bizottság helyszíni szemlét fog tartani, amelyen a tagokon kívül részt vesznek Vinnay Géza mérnök, Biró Géza és a gazdasági tanintézet egy szakértő tanára. Meghívjuk a helyszíni szemlére Bakonyi Samu dr., orsz. képviselőt is, mint aki foglalkozott a Hortobágy hasznosításának kérdésével. A helyszíni szemle tartásának határidejéül a jövő hét péntekjét és szombatját tűzték ki. — Az eredményről a bizottság részletesen be fog számolni a június 26-iki közgyűlésnek.

Csendőrök és cigányok harcza.

Négy rabló elfogatása.

— Saját tudósítónktól. —

Kabai tudósítónk ismét szenzációs esetről értesít bennünket. Ez alkalommal a kabai csendőrörsnek gyűlt meg a baja a határban tartózkodó kóbor cigányokkal s valószínűleg csatát kellett vívni a vakmerő cigánykaravánnal, mely bőszesen el volt látva revolverrel és életpétecsel. Két napi fáradhatatlan és életveszélyes járó kitartó üldözésüknek köszönhető, hogy a veszedelmes banda minden tagját sikerült kézre keríteni és ártalmatlanná tenni, a kik közül négy férfi, a főzinkosokat tegnap délelőtt adták át a debreczeni kir. ügyészségnek.

Az eset részletei a következők:

Szombaton éjjel egy jól felpakolt szekér lassan dőcögött ki Kaba sötétes utcáiból s egyenesen a szoboszlói országutnak tartott. A kocsi ülését négy markos cigány foglalta el. Újok sietős lehetett nagyon, mert az egyik ostorával folyton gyorsabb menésre ösztökélte a kocsit elé fogott két rossz gabót. Már meglehetősen távol voltak a falutól, a lovak alább hagytak az üggetéssel s lassu lépéssel igyekeztek tovább haladni a poros országuton, mikor váratlanul előttük terem két csendőr, utjokat elzárva megállásra kényszerítve őket s egyuttal igazolásra szólítja fel a meglepett cigánykaravánt. A cigányok úgy látszik egy cseppet sem voltak meglepődve a csendőrök hirtelen megjelenésétől, mert minden gondolkodás nélkül visszafordították szekerüket s közé vágva a lovaknak, — gyors futással akartak menekülni.

Hasztalan fáradság. A két csendőr nyomon követte a szekert. A túlmérették szekert a fáradt gabók már nem bírták huzni, a csendőrök és cigányok közti tér pedig folyton kevesbedett, az eredmény kétségtelenül vált. Ekkor a vakmerő cigányok, hogy üldözőiktől szabaduljanak, revolvert rántottak elő és folytonos tüzeléssel akarták megfélemlíteni üldözőiket. A két derék csendőr névszerint Szimay Árpád és Kardos Sándor halált megvető nyugalommal és dicséretes önmérséklettel, mert saját fegyverüket nem használhatták, kitartóan üldözték a gaz cigányokat.

Ezt látva, a cigányok felhagytak egy időre a lövöldözéssel és cselhez fordultak. A szekéren lévő tömérdék holmit egyenkint ledobálták a szekérről, hogy a majd így könnyűvé vált kocsit a lovak könnyebben bírják s egyhamar megszabaduljanak a rájuk kellemetlenebbé vált üldözőktől.

Ez a tervük sem sikerült. A gyors üggetéstől agyon csigázott lovak felmondták a szolgálatot, megcsökönyösödtek és ostonnal se oirták a továbbmenésre bírni.

A cigányok legráltak a kocsiról és a hányan voltak, annyifele szaladtak. Menekülésük közbea még néhányszor a csendőrökre lőttek, de szerencsére ezek sem tetek kárt a derék csendőrökben, aztán eltűntek a köeli sűrűségben és vetések közt. A csendőrök összeszedték a cigányok által visszahagyott tárgyakat s a szekérral együtt visszahajtottak a faluba.

Más nap kiderült, hogy a cigányok az öreg Fényei József gazdálkodó házáat feltörték s annak az utcára nyíló szobáját teljesen kifosztották. Az öreg Fényei a szomszéd szobában, melyet csak a konyha választott el az utcai szobától, oly mélyen aludt, hogy mit sem vett észre.

A két csendőr még aznap üldözésére indult a betörő cigányoknak, a kiket részint a kabai, részint a szoboszlói és bárándi határban el is fogtak.

A cigányokat megvasalva maguk a derék csendőrök hozták be Debreczenbe.

Öngyilkos merénylő.

Az asszony miatt halt meg.

Debreczen, június 10.

A napirenden lévő családi drámák között is szokatlanul és gyászosan tragikus az a dráma, a mely tegnap játszódott le a szomszédos Mikepércsi községben. A férj elvált feleségét revolverrel lövi meg büns cselekedetért letartóztatják. Nehéz lelki tusát vív önmagával a börtönben — aztán a legkínosabb módon öngyilkos-ágot követ el.

A legizgatóbb drámákban sem kép-

zelhető komorabb szituáció és csattanósabb vég. Magán viseli ez a dráma is a paraszt drámák meglehetősen komorságát és félelmetességét.

Tudósítónk az esetről különben az alábbiakat írja:

Nagy József 23 éves mikepércsi lakos különvalva élt pár hónap óta a feleségétől. Valami falusi pletyka választotta el a házastársakat egymástól. A rideg, magános élet nem tetszett Nagy Józsefnek, annál kevésbé sem, mert nagyon szerette feleségét. El is tervezte magában, hogy véget vet a rideg életnek és egy szép levélben megkérleli elvált feleségét. Irt is egy levelet az asszonyhoz, a melyet azonban, nem tudni mi ok miatt, nem küldött el. E helyett tegnap este revolvert vett magához, s elment a felesége házához. Az udvaron találta az asszonyt, a ki valami házi dolgot végzett.

— Nem jössz vissza hozzám — kérdezte tőle.

— Nem — volt a válasz!

Nagy József erre előrántotta revolverét és rálőtt az asszonyra. A golyó szerencséjére nemesebb részt nem talált, a karját furta keresztül.

A lövés zajára hamar összefutott az utca népe, csendőrök is jöttek nem-sokára, a kik Nagy Józsefet letartóztatták és elvitték a községbába börtönébe. Ugy volt, hogy ma reggel hozzák be a merénylő ferjét az ügyészség fogházába. De erre már nem került a sor. Reggel, amikor kinyitották az ajtót, holtan találták a börtön közepén. Kötőjét összecsavarta és ezzel fojtotta meg magát. Hosszas vívódás után szenvedett ki. — Zsebében megtalálták azt a levelet, a melyet feleségéhez intézett, de nem küldött el.

A holttestet dr. Altmann Béla községi orvos, a ki hivatalos látogatását végezte Mikepércsen, vizsgálta meg, de már ő is csak a beállott halált konstatalhatta. Világos azonban, hogy az asszony hűtlensége volt tragikus sorsának okozója, a ki különben a lövés okozta sebből hosszas betegség után fog kigázolni.

* **Ankét a belügyminisztériumban.** A dr. Némethy Károly belügyminiszteri tanácsos szerkesztésében hetenkint megjelenő hivatalos folyóirat, a „Belügyi Közlöny“ legutóbbi különfélek rovatában olvassuk a következőket: *A közigazgatási ügyviteli szabályzatok.* A belügyminiszterium törvény előkészítő főosztálya az 1901. XX. t. cz. 32. §-sábn említett összes ügyviteli szabályzatok előadói tervezetét elkészítette. E szabályzatok a következők: 1. *Vármegyei ügyviteli szabályzat.* 2. *Ügyviteli szabályzat a községi és közigazgatók részére.* 3. *Ügyviteli szabályzat a közigazgatási bizottság részére.* 4. *Gyámügyi ügyviteli szabályzat az árvászek részére.* 5. *Gyámügyi ügyviteli szabályzat a községek és járások részére.* Az előadói tervezetek megvitatására a belügyminiszter szélesebb körű szaktanácskozást hívott össze, még pedig külön tanácskozást az első helyen említett három (általános közigazgatási természetű) ügyviteli szabályzat s külön a két utolsó (gyámügyi)

ügyviteli szabályzat tárgyalására. E tanácskozmányokon az összes érdekelt miniszteriumok képviselői, a képviselőháznak közigazgatási kérdésekkel foglalkozó több tagja, továbbá több főispán, alispán, polgármester, árvaszéki elnök, tiszti ügyész, szolgabíró, közséni- és közigazgató fog részt venni. Az első három ügyviteli szabályzattal foglalkozó tanácskozmány *folyó évi június 12 én délután 4 órakor, az utolsó két ügyviteli szabályzattal foglalkozó tanácskozmány pedig ugyane hónap 19-én délelőtt 10 órakor* kezdi meg tárgyalását. Ezen tárgysorozatból Debreczen városát ez időszakot legközelebből érdekli a közigazgatási bizottságok ügyviteli szabályzata, annak a városokra vonatkozó részeiben. E végből Széll Kálmán kormány-elnök, mint belügyminiszter többek között városunk polgármesterhelyettesét: Komlóssy Arthur főjegyzőt is meghívta a szaktanácskozmányra, leküldvén részére a több nyomatott ívre terjedő tervezetet, tanulmányozás végett. A meghívást a tegnapi tanácsülésben jelentette be a főjegyző s a tanács azt örömdetes tudomásul vette, látván, miszerint a városokra vonatkozó törvények és szabályok alkotásánál jövőre azok képviselőinek észrevételei is meghallgatottnak.

* Az ál negyvennyolcas honvédek. Lapunk egyik mult heti számában igen hiteles helyről nyert értesülés alapján, minden tendencia nélkül megirtuk, hogy Bátor Gábor 48-as honvéd a debreczeni honvédegyelet elnökségéhez intézett levelében azzal vádolta két társát, hogy azok soha sem voltak 48-as honvédek s csak furfanggal jutottak az egyenruhás honvédek sorába. Bátor Gábor vádjával a debreczeni honvédegyelet választmánya vasárnap tartott ülésén foglalkozott s a határozatot Hegedüs Pál dr. honvédegyeleti elnök ur kérésére a következőkben közöljük:

Két 48-as honvéd van vádolt, egy harmadik 48-as honvéd által, mely cikkre azonnal azért nem válaszoltam, mert előbb be kellett várom e hó 8-án megtartott választmányi gyűlésünket, midőn ott a dolgot behatóan tárgyaltuk, a hol általam ki lett mutatva Bátorinak nem csak az egyletünket, de általában az egész közönséget is megbotránkoztató rágalma.

Ugyanis törzskönyvünkben mindkét megrágalmazott 48-as honvéd neve be van írva, kik ott, mint honvéd követétek szerepelnek s mint igazolt honvédek élvezik is ama csekély nyugdíjat, melyet számokra az országos honvédegyelet nyugdíjazó bizottsága megszavazott.

Bátor Gábor, ki vádlóként szerepl, már ez előtt is, régi időkől fogva mindig tordsalkodott ama két bajtársa ellen, kiknek méltatlan elvégre is a hrlapok útjára terelte ama méltatlan megrágalmazását; miért is egyletünk választmánya őt, alapszabályunk értelmében: „ki az egyleten kívül társadalmilag megbélyegző tettét követ el, az egylet köréből kizáratik.” s ezen alapszabályi határozat értelmében ő az egylet köréből az általános szótöbbség kimondásával véglegesen kizárattott.

Dr. Hegedüs Pál m. k.

48. honvéd-egylet elnöke.

* Pénzkölcsönöket értékpapirokra, terményekre, jelzálagra, esetleg személyhitelre, 1000 koronán felüli nyugdíjasok részére gyorsan kieszközöl. Tőketörlesztéses kölcsönök: bérházra 40 $\frac{1}{2}$ évre 5-65. — Földbirtokra 4 és 70% tőke-kamat mellett ajánl; többféle tartozásokat egy helyre convertál, Rácz Béla bankirólja, Debreczen, Csapó u. 12

* Német esperes Debreczenben. Urbán József németországi evangélikus esperes tegnap a debreczeni evang. egyház meglátogatására Debreczenbe érkezett. Urbán esperes az evangélikus egyház viszonyainak tanulmányozására jött Magyarországra. Első útja Budapest után Debreczenbe vezetett. Az evangélikusok Urbán tiszteletére bankettet rendeztek tegnap a Nagyerdőn, a melyen Urbán szép tószót mondott, kijelentette, hogy az ő magyarországi látogatását ne hozza senki se vonatkozásba az *Alle Deutsch* mozgalommal. Ő nagyon rokonszenvezik Magyarországgal, tiszteli s szereti a magyar fajt és elismeri annak magas politikai hivatását. Az esperes tószója általános jó hatást keltett. Urbán ma utazik el Debreczenből.

* Komjáthy társulata feloszlott. A sátoralja-ujhegyi nyári szezon véget ért. Komjáthy feloszlatta társulatát, a mely majd csak augusztusban, a szigeti sziaházi szezon kezdetén jön össze ismét. Tegnap Komjáthy társulatának több tagja utazott keresztül Debreczenen, a kik az ország különböző részeibe utaznak nyári tartózkodási helyre.

* A debreczeni sertéspiac vaszedelme. A debreczeni sertéshizlító gazdák rövid idő óta általános örömmel tapasztalták, hogy a külföldi sertéskereskedők bizalma teljesen visszatért a debreczeni sertéspiac iránt. Most már minden héten jönnek Bécsből, Bécs-Ujhelyről, Németországból sertéskereskedők Debreczenbe, a kik itt vásárolják össze a debreczeni sertéseket. A debreczeni gazdáknak nem kell Bécsbe felhajtani a maguk sertésállományát s nem szükséges a külföldi kereskedők jóindulatára bízni magukat. Az így fel lendült sertéskereskedelmet azonban már is vaszedelem fenyegeti. *Az állatorvosi hivatal, mint a gazdák panaszojává tul-ságos szigorúsággal jár el a szállításkor.* A mult héten például visszatartott egy száz sertésből álló rakományt azért, mert a száz sertés között négy vagy öt egy évvel ezelőtt Sáránról került a hizlalt állatok közé. Sáránon pedig most *vélellenül sertés vész van.* A szállítandó sertésnek ugyan semmi baja sem volt, de mert sertéslevele szerint Sáránról került az állományba, letiltották a szállítását. Az ilyen szigorúság alkalmas arra, hogy a külföldi sertéskereskedőket teljesen elriassza. Ez pedig senkinek sem áll érdekében, a debreczeni hizlálónak pedig igen súlyos anyagi károkat okozhat. Egy kis méltányossággal kellene ebben a kegyes természetű üzleti dologban eljárni.

* Nyitva van Debreczen legszebb természetes nyári kert helyisége, a Markus Jenő bor és sörcsarnok udvarkertje, mely szállóterekkel szomszédos, a Délutáni és esti órákban a legpompásabb levegő. Ez ma városunkban legkellemesebb szórakozó hely, hol minden nap *Vacsora különlegességek,* jégbe hűtött italok; a legjobb Dreher-féle sör csakis e helyen kapható. Piros bor literje 30 kr.

* A siketnéma intézet Debreczenben. Városunkban az utóbbi időben lelkes mozgalom indult meg a homóus intézmények létesítése iránt. Egyike ezeknek a siketnéma intézet. Ennek az emberbaráti intézménynek lelkes munkása s szervezője Oláh Károly tanácsnok, ki, mióta a siketnéma intézet felolvasást tartottak, nagy odaadással fáradozik azon, hogy a siketnéma intézetét városunkban létesítsék. Szép összeg is gyűlt már egybe erre a célra s ma is naponként folynak az adományok erre a célra. Oláh Károly működésében melegen támogatja Puky Gyula főispán is, kinek elakklásával e hó 29-én a siketnéma intézet felállítás ügyében nagy értekezlet lesz a városbázán. Oláh Károly tanácsnok az értekezletre szóló felhívást, mely egyidejűleg meghívó is lesz, megküldi a város és vármegye összes törvényhatósági bizottsági tagjának. Ilyen buzgólkodás mellett hisszük, hogy megnyílik Debreczenben a siketnéma intézet.

* Sertés beviteli tilalom. A városi tanács a következő értesítést teszi közzé: Az oszták belügyminiszter ur 23065 számú táviratával sertés vésznek Debreczenből Ausztriába beharcolása miatt sertéseknek Ausztriába bevitelét Debreczen városból megtiltotta. Debreczen, 1902 június 5. A városi Tanács.

* Kitiltott élelzap. Debreczenben szétében-hosszában arultak az ugynevezett „Kis Élelzap“-ot. A fővárosban jelent meg ez a nem ópen erkölcsös heti lap, a mely nálunk különösen sok példányban volt elterjedve. Boczkó főkapitány legutóbbi rendeletével a kis élelzap elárusítását Debreczenben eltiltotta s a forgalomban levő példányokat elkeboztatta.

* Az irodalmi Társulat zárógyűlése. A Magyar Irodalmi Önképző Társulat tegnap délután két órakor tartotta évrő közgyűlését. Forberger Béla főjegyző olvasta fel először évi jelentését a kör szellemi működéséről. Az egyesület mindvégig a magyar nemzeti eszmét segítette diadalra vinni, gyűlésein, felolvasó matinéin, a fényes sikerű kurucz-estélyen is a fajmagyarság ideáljért küzdött. Volt a körnek 185 rendes tagja. Gyökössy Eadre, a Főiskolai Lapok szerkesztője számolt be aztán a társulat lapjának viszonyairól, majd a pénztári jelentés következett. A gyűlésnek legérdekesebb tárgya mindenestre a Csokonai Kör átírata volt. A főiskolai ifjuság ugyanis szép összeget gyűjtött már a felállítandó Fazekas sir emléké alapjára s ez ő szeget a Csokonai-Kör ádatni kérte, hogy majd ő veszi kezébe a szoboremlék ügyét. A Társulat *egyhangulag elvetette a Csokonai-Kör kérelmét.* A szünidei fenartó bizottság tagjai lettek: Füzessy Géza, Kövér Árpád, Nagy Sándor, Kiss Pál és Szombathy Kálmán. Az évrő közgyűlés fel négy órakor ért véget.

* Együnk szőnsavval telített ebesi ártózi forrásvizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital. Ládákban házhoz szállítva féllitronként 4 fillér, szőnsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegeként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

* **Debreczeni tanítónők képesítése.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg rendeltileg hagyta meg az összes egyházkerületeknek, hogy a fenhatóságuk alatt álló tanítóképzésben ne fogadjanak el tanítói képesítésre lépni akaró tanítónő jelölteket. E rendelkezésnek intencziója abban leli gyökerét, hogy a tanítónő-jelöltek száma tetemesen elszaporodott. Az egyházkerület napirendre tért e rendeltet felett, a mennyiben Debreczenben tanítónőkészítő intézet is van, mely ad tanítónői oklevelet. Az egyházkerületi közgyűlésnek e határozatát tegnap küldte fel Wlassicsnak tudomásul a püspöki hivatal.

* **Tanárválasztás a főiskolában.** Hirt adtunk már arról, hogy a tanítóképző intézetben Somogyi Pál lemondásán folyván megüresedett tanári állásra pályázatot hirdetett a kollegium. A pályázatok beadásának határideje e hó 28-ik napja s mindmáig csak egyetlen pályázó akadt, a mi bizony elég szomorú dolog. A közös tanárkar jelesége alapján a főiskola igazgatótanácsa június 30-án tartandó ülésén fogja kandidálni Somogyi Pál utódát. Ugyanaznap még összeül a tanárválasztó bizottság s megválasztja a tanítóképezde új tanárát. A tisztviselői egyházkerület elnöksége tegnap küldött meghívókat e célból az igazgatótanács tagjaihoz.

* **Czirkusz Debreczenben.** A nyári usalmassnak ígérkező napok alatt mégis lesz, a mi szórakoztatja a közönséget. Az erkölcsrontó orfeumokat nem engedélyezik, a mi igen helyes és ezek helyett jönnek majd a czirkuszok. A Wollner testvérek első rendű czirkusz varieté társulata köszönt be elsőnek, hogy a közönséget szórakoztassa. Jelen elsőrendű külföldi művészekből áll a Wollner társulata, kinek neve nem ösmertelen a debreczeni közönség előtt s a ki pár év előtt, mikor jól szervezett társulattal itt működött, a legjobb emléket hagyta itt. Wollner a Széchenyi u. végén állítja fel fedett, kényelmes, gázvilágítással berendezett 1500 embert magában foglaló sátrát s mint értesülünk, e hó 11-én, szerdán este már meg is kezd előadásait. A közönség bizonyára jó szórakozó helyet talál a Wollner testvérek czirkuszában.

* **Véres verekedés kapával.** A Csicsogó kocsmá tágas ivójában véres jelenet játszódott le vasárnap este. Két részeg munkás állott egymással szemtől szembe. A bortól neki pirult arczczal, a dübötől szikrázó szemekkel, bosszút lihegve rontottak egymás ellen. Balogh Péter napszámos hirtelen kiszakította magát Nagy József ölelő karjaiból, felragadta a falhoz támasztott kapáját s azzal egymásután mérte a súlyos csapásokat Nagy Józsefre. Azután megforgatta maga körül veszedelmes fegyverét, utat csinált magának a köréje tóduló napszámosok közt és elmenekült. A végzet azonban nem engedte, hogy elmenekülhessen, mert még az est folyamán elfogták és letartóztatták. A súlyos sebtől erősen vérző Nagy József kitámolygott az ivóból s botjára támaszkodva igyekezett haza. A nagy vérvesztéstől azonban annyira elgyengült, hogy alig birt a Berger-féle kocsmáig elvándorogni, a hol betért az ud-

varra és alélta rogyott egy számarakásra. Tegnap délelőtt találták meg félig alélt állapotban. Kocsin a rendőrséghez vitték a hol dr. Szalay Béla orvos vizsgálta meg a több, mint tíz súlyos sebtől vérző embert. Nagyon a délután folyamán kiszállították a köz-kórházba. Estefelé állapota oly rosszra fordult, hogy kihallgatása is sürgőssé vált. Fittler Jenő rendőrtiszt az esti órákban ment ki a nehéz beteg Nagy Józsefet kihallgatni.

* **Halálozás.** Kiss Lajos nyug. kir. törvényszéki irodatiszt életének 64-dik, boldog házasságának 22-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 10-én délután 5 órakor lesz a Csapó-utca 45. sz. háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint és a czepléd utcái temetőben helyezik örök nyugalomra. Halálát gyászolják: bánatos özvegye: Kis Lajosné szül. Lukács Julia egyetlen leányával Rózsikával és az elhunyt testvére Kiss Róza férjével Jeremiás Károlyval és gyermekeik, valamint Kiss Ernesztin.

* **Hivatlan vendégek.** Egy kóbor cigányaravánt kísérték be a csendőrök a rendőrség bünygyi osztályához. A négy szekérből álló karavánt a Macson fogdoszták össze a csendőrök, hol jelenlétükkel nagyban veszélyeztették a közbiztonságot s pár napi ott tartózkodásuk alatt veszedelmes pusztítást vittek véghez a macsi uradalom baromfi állományában. — Az uradalom táviratilag kérte a csendőröket, a kik nyomban kivonultak és egy időre megszüntették az uradalmat a kellemetlenkedő, veszedelmes vendégektől.

* **Megszökött leány.** Hamar megújja Rajnik Anna cselédleány az egyhelyen való tartózkodást s igyekszik, habár szökés árán is, de mielőbb szabadulni. Így tett Papp Mihály városi tisztviselővel is, hol legutóbb szolgált. Két napig szolgált csak, a harmadik napon összecsomagolt könyvét a szobából elemelte és megugrott. Papp Mihály alig ha busult volna utána, mert hisz kap elég cselédet, de Rajnik Anna csomagjába olyanokat is elpakolt, a mi nem az ő tulajdona. Ezért most körözik a szökevény cselédet.

* **Meglötte véletlenségből.** Pünkösöd másodnapján, mint annak idején megirtuk, Sinkovics Sándor sütegetést társra, Primusz Károly véletlenségből meglötte. Primusz az ablaknál tisztogatta a revolvert s nem vette észre, hogy az töltve van. A revolver elsült s a golyó a közelben álló Sinkovics jobb karjába furódott. Sinkovics tegnap került ki a kórházból, megjelent a rendőrségnél és panaszt emelt Primusz Károly ellen.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettük a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai templomban az istentisztelet a Pünkösöd ünnepnapokon következő időben fog megtartani: Kedden este fél nyolczkor. Pünkösöd első napján, szerdán d. e. 9 és d. u. 4 órakor, este fél 8 órakor. Csütörtökön reggel „Mazkirral“ egybekötött „haskomah“ fél 7 órakor, a főistentisztelet d. e. 9 órakor, a főmazkir d. e. 10 órakor, és a d. u. istentisztelet 4 órakor.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálesetet jelentették be az auyakönyvi hivatalhoz: Györffy Irénke 5 hónapos csecsemő, Farkas Róza ev. ref. 5 hónapos csecsemő, Nagy Zsuzsika róm. kath. 7 hetes csecsemő, polgár id. Csörgő Péter ev. ref. 67 éves gazdálkodó, Zöld István ev. ref. 24 éves gazdálkodó és Kiss Lajos ev. ref. 64 éves irodatiszt.

* **Bogdán József viselt dolgai.** A szombaton elfogott és letartóztatott Bogdán Józsefről egymásután érkeznek a vidék rendőrségeitől a táviratok, melyek lassankint felfedik a veszedelmes család vidéki körútjának összes bűnös tetteit. Tegnap a szolnoki rendőrség távirati válaszában jelenti, hogy Bogdán József az utóbbi napokban Szolnokon is több ízben megfordult. A városban kisebb zsebelések és csalások miatt már elfogni akarták, mikor megérezte a bajt, meglépett és Aradra utazott. Ugyanezzel a vonattal utazott egy Tenner Fülöp nevű kereskedő, kitől Bogdán ellopta a zsebében lévő háromszázhatvan koronát tartalmazó tárczáját. Bogeán felett összecsaptak a hullámok, eddigi furfangossága, mely minden bajból kiségitette, ugylátszik cserben hagyta; aktái, melyek telve vannak az ellene felhozott vádakkal, veszedelmesen növekszenek, most már aligha fog a rég megérdemelt büntetés alól kibujni.

* **Rácz Károly a Nagyerdőn.** Ma és holnap Rácz Károly teljes zenekarával a Nagyerdőn játszik. A kiváló cigányprimás új darabokat fog ez alkalommal bemutatni.

* **Ma, kedden** este az Otthou — Sas-u. 2. régi Vilmos-helyiség kertjében „Szegedi halászlé“ lesz felszolgálva. Friss csapolású Dréher-sör. Válogatott étlap. — Reggeli zóna, állandóan nagy választék. Hetenként háromszor zene.

TÁVIRATOK.

A Széll-kormány válsága.

Budapest, június 9. A bécsi Sonn-und Morgenzeitung óriási feltűnést keltő cikket közöl a magyar kormány válságáról s egész határozottsággal jelenti, hogy Széll Kálmán beadta lemondását. A cikkben elmondja a nevezett lap, hogy Széll Kálmán egyike azon kevés számú politikusoknak, a kik töretlenül ragaszkodnak Deák Ferencz hagyományaihoz s a dualizmushoz. Magyarországon — írja tovább a bécsi lap — szélső irány kerekedett felül, úgy annyira, hogy még a konzervatív Apponyi Albert gróf is a radikalizmusnak hódol a kiegyezés kérdésében Széll Kálmán belefáradt immár az áldatlan harcba s visszalépésének ideje csak attól függ, hogy mikor talál alkalmas politikust utódjául.

Bécs, június 9. Hir szerint Széll Kálmán értesítette Körber osztrák miniszterelnököt Bécsbe érkezéséről s arról, hogy hajlandó újból felvenni a tárgyalásokat. A békés kibontakozás lehetősé-

gében azonban nem biznak, mert nem lehet feltételezni, hogy Széll Kálmán respektálni fogja osztrák kollegája határozott kívánságait. A helyzetet általában felette válságosnak tartják, kivéve az osztrák delegáció tagjait, akik hiszik, hogy a kiegyezés a nyár folyamán létrejön s hogy Széll Kálmán marad. Széll Kálmánt különben a király ma délben hosszas kiballgatáson fogadta.

A rektorválasztás.

Budapest, június 9. A budapesti tudomány egyetem mai rektorválasztó ülésén dr. Ajtay Sándor és dr. Hógyes professzorok egyformán nyolcz-nyolcz szavazatot kaptak. A döntést a kultusz-miniszterre bízzák.

Pestmegye és Kossuth emléke.

Budapest, június 9. Pestmegye mai közgyűlésén tárgyalás alá vette Hevesvármegye híres átiratát Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatásáról. Az átiratot, illetve javaslatot a közgyűlés Fazekas főjegyző indítványára, óriási lelkesedés megnyilatkozása mellett egyhangulag magáévá tette.

Vulkánkitörés.

Newyork, június 9. Guatemalából táviratozzák, hogy a Tokano vulkán tegnap kitört s a közelében fekvő Retalknen várost elpusztította. A katasztrófának ezer ember esett áldozatul.

Egy játékos tragédiája.

Bécs, június 9. St.-Pöltenből különös eset hírére jelentik. Egy Landert György nevű ottani háziúr ugyanis 60,000 márkát nyert a hamburgi osztályorsjátékon. A hatóság azonban megneszelte a dolgot s a szerencsés nyerőt külföldi sorsjátékban való részvételért megbírságolta. Landert György e felett való elkeseredésében felakasztotta magát.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Előzékeny, udvarias félfü nyilatkozata volt ez. A kinek volt és van is a szívében egy kis keserűség, de azt is annyi finomsággal önti ki, hogy valahogy az a jóságos angyal sérelmet ne kovácsolhasson belőle a maga számára.

— Béla, kérem — válaszolt Jolán. — Mielőtt most elmondott szavaira véleményét modanék, engedjen meg egy kérdést.

— Parancsoljon.

— Ha ön így gondolkozik és így érez, mondja meg mégis nekem, — de őszintén — kinek a véleményére ad ön többet: azokéra, a kik engem udvarlásukkal körülvesznek, vagy pedig az enyévre.

— És ezt kérdezheti tőlem?

— Hallani szeretném.

— Csak természetes, hogy csak az önére Jolán kissasszony.

— Köszönöm! Ezt jól esett hallanom. Az én véleményem pedig önről sokkal kedvezőbb, semhogy ahhoz a világon bármilyen mellékgondolat hozzáférne. Azokéra pedig nem ad semmit. Akkor hát tegye meg az én kedvemért, legyen és maradjon mellettém. Önt szívesebben látom közelemben, mint azok közül bármelyiket.

Bélat rendkívül kedvesen lepték meg ezek a szavak. Hirtelenében még azt sem tudta, mit válaszoljon.

Jolán kisasszony! — kezdte Béla szavait töredezetten. Ez a nyilatkozata boldoggá tesz. Hála! leszek érte s buzgó főrekszem oda, hogy bennem igaz barátot leljen.

Nem volt az egész kastélyban boldogabb két lélek náluknál, mikor egymás mellett haladtak tovább a mulató s melettük lelkesen tüntető kőpolnai nép között. Az arcukról sugárzott le ez a boldogság.

Folyt. köv.

Dr. Török Vilmos

ORVOS

Hajdu-Szoboszlón

orvosi működését megkezdte.

KOSSUTH-utca,

Szabó Mihály-féle ház.

Kitünő borok.

Kadarka	1 liter	. . . 28 kr.
Rizsing	1 „	. . . 34 „
Bzerjó	1 „	. . . 40 „
Magyarádi	1 „	. . . 40 „

Varay József

fűszer- és borkereskedésében Debreczen, városi újbérlház, Piac- és Simonffy-u. sarok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Szent-Anna- és Piacz-utca sarkán — egy negyed század óta fennálló hírlap-, játékkártya és sorsjegy árudámat továbbra is saját felügyeletem alatt fentartom, hol is előző eny és pontos kiszolgálásról gondoskodtam — Üzletemben bel- és külföldi hírlapok előfizetést elfogadok. — A nagyérdemű közönség pártfogását kérve tisztelettel: **Katz Jakab.**

Peronospora ellen legjobb a

Kecskeméti por

600 grammos csomag 24 kr.

Gyümölcsfák permetezésére a

gyantalisztes Kecskeméti por

850 grammos csomag 28 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

BÁMULATOS

ritka alkalom !!

kinálkozik a mélyen t. közönségnek az elismert szolid, legolcsóbb és legnagyobb 15 év óta fennálló **calpó és uri-divat üzletben**

most érkezett!!!

10,000 pár fekete,

8,000 pár sárga,

férfi-, női- és gyermek-czipők.

1200 darab férfi és fiu ing,

950 darab férfi és fiu kalap,

600 drb, férfi és női esernyő,

melyeket bámulatos olcsó árakban árusítom, minden pár czipőhöz adok ingyen egy finom kenőcsöt.

Konkorenczia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek, nem tetszés esetén az áruc kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Löv Zsigmond és Társa,

Debreczen, Piac- és Szent-Anna-u. sarkán

DIVATOS

Női mosó-ruha szövetek,

Batistok, Zephirek,

Áttört keilmék,

Sima színes angol vásznak,

Cosmanosi szintartó,

Indisch-toulard Savaunah,

Chiné csikos és koczkás vásznak

métere 27 kr. és 32 kr

Szerb és Csalány-vásznak,

15 krtól 22 krig.

Turista-ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

P A R Á D I

Á S V Á N Y - V I Z

☛ kiváló gyógy- és borviz. ☛

Főraktár: DEBRECZENBEN,

Csanak Józsefnél.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Apró hirdetések.

Kölcsey-utca 9. Egy 3 szobás lakás, üvegezett nagy folyosóval azonnal, esetleg augusztus hó 1-ére kiadó. Cserép-kályhák, jó ivó víz! Értekezhetni Kossuth-u. 19. Hernády Gyulánál.

7 májza szikfü jutányos áron eladó oroknai Józsefnél B.-Ujváros 692. szám

Bolti szolgál egyszerre mind házmester felvétetik Piacz-u. 71. számú házba.

Eladó szőlő 1300 □ 6 éves mintatelep. Értekezhetni Takarék és Hitelintézetnél.

SZENDRÓ SÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit és pianinóit.** Javításokat és hangolást sokat előnyös árak mellett eszközöl S t. Anna-utca 3. szám.

9-és fél nyilas tanya föld eladó a Szepesen. Értekezhetni Battyáni u. 10. szám.

Haszonbérbe keresek 400-500 holdig levő földet Értekezhetni: Battyáni u. 10.

Szintartó legjobb kötött harisnyák feltűnő olcsó árban beszerezhető **MÁRTON GYULA** üzletben Debreczen, Bika-szálloda mellett. Harisnyá fejleéseket elvállal.

Lealkalmasabb ajándék egy fényképező kamera. Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás. Vételnei ingyen oktatás. Tessék árlapot kérni **Komáromi Józsefnél** Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Gyorsan sváradó szobapadló-lakkok kaphatók Félégyházi János fűszer-, csemege-, bor, ásványvíz-kereskedésében, Piacz- és Miklós utca sarkán.

Modern 6 szoba, előszoba mellékhelyiséggel azonnal kiadó Szent-Anna-utca 48

A Percz düllön egy nyilas föld tanyával eladó. Értekezhetni Csemete-utca 15.

Blous és napernyőkben feltűnő nagy választék Holmágyi Samuel áruházában főtér.

Nyári férfi- és gyermek ruhák legolcsóbb árak mellett **FRANK REZSŐ** áruházába, (Bika-szálloda mellett.)

Tabla-üveg, épület üvegezéshez kiváló finom minőségű és jutányos árban vállalkozóknak előny ár. Adler és Mezey Bika-szálloda.

Eladó kis ház nagy telekkel Hatvan-utca mellett Értekezhetni: Csók-utca 6.

Jambor Zsigmond kárpitos, jutányosan vállal javításokat, behúzókat, sokat, vidékre is kimegy dolgozni.— Debreczen, Csók-utca 6.

Discretionak levele van postán 3-ik június óta, választást kérek Cassandra.

Terménykereskedők figyelmébe. Szép tágas és száraz pincehelyiség kiadó Hatvan-utca 9.

Épületek és kerítések

festéséhez

legjobb a piros és zöld fedőlaak festék, beszerezhető:

NEUMANN és WEISZ

festék, zsiradék gyári raktárban. Debreczen, Hatvan-u. 5. Hol bázulatos olcsó ár mellett adnak I-a kékkövet szőlőkötő háncsot és juttafonalat.

A párisi világiállításán 1900-ban arany éremmel és Bécsben 1902-ben arany éremmel kitüntetve.

Mindenütt kapható.

Doboza 10, 16 és 30 fillér.

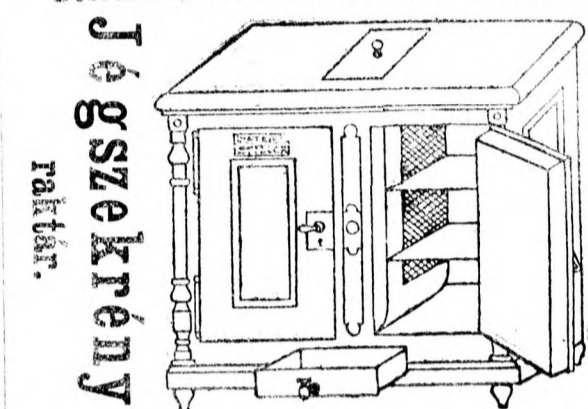
Dr. Varga Kálmán

ügyvédi irodáját Debreczen, Széchenyi-u. 15. sz. a. megnyitotta.

Hol a jó és olcsó?
FAZEKAS KÁLMANNÁL
Hatvan-u. 4. sz. (Kossorus-ház.)
100 kiló portland cement 5 K.
100 „ román „ 3 „

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán áruháza Debreczen, Piacz- és Hatvan-u. sarkán.

Van szerencsém a helybeli és vidék. n. é. közön becses figyelmét felhívni legújabb szerkezetű szabadalmazott s a helybeli piacon a legnagyobb jég-szekrény raktárra. A háztartásban majdnem nélkülözhetetlen, valamint a szatócsoknak, vendéglősöknek, mészárosoknak, henteseknek s tejszarnokok részére.

A szabadalmazott jég-szekrény előnye az, hogy 20 fillér ára jég, két teljes napra elegendő.

Divat-szövet és szabó-kellékek üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel tudatom, hogy a Frohner-szálloda alatt 5 év óta fennálló divat-szövet és szabó-kellék üzletemet megnagyobbítva Piacz-utca 24. sz. alá

(nagy tözsde mellett) áthelyeztem. — Kérve további b. pártfogását.

Mandel Kornél.

„DURABEL“

zöld fedellemez

tartóssága és célszerűsége nézve felülmúlhatatlan. Carbolineum, kátrány, kocsikenőcs, elszigetelő lemez, aszfalt- és köfedellemez. John-féle szab. **kemény-toldók,**

kemény-ajtócskák, (légmentes zárral), padlás-ablakok, (kovácsolt vasból), kapható:

Lukács Vilmosnál

Debreczen, Hatvan-utca 5.

MELOCCO PÉTER beton- és cementszárú-gyárának képviselője.